

Mediasiya haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddesinin I hissəsinin 10-cu hüquq mədəniyyətinə uyğun olaraq, mübahisələrin alternativ həlli əsaslarından olan mediasiyanın təşkil sahəsində ictihad münasibətləri tənzimləyər, mediasiyanın məqsədlərini, principlərini, həyata keçirilməsi qaydalarını ve mediatorların statusunu müeyyen edir.

1-ci fasil. Ümumi müddəələr

Madda 1. Əsas anlayışlar

1.0. Bu qanunda istifadə olunan əsas anlayışlara aşağıdakı mənənləri ifadə edir:

1.0.1. mediasiya - mediator (mediatorların) vəsaitçiliyi ile tərəflər arasında yaranmış mübahisənin qarşılıqlı razılıq əsasında həlli ilə bağlı bu qanunla müeyyen olunan proses;

1.0.2. tərəflər - hüquq və fiziki şəxslər (o cümlədən, hüquq şəxs yaradımdan sahibkarlıq fealiyyətini həyata keçirən fiziki şəxslər), habelə mediasiyasının tətbiqinə razılıq vermiş inzibati orqanlar;

1.0.3. mediator - peşəkar əsasda mediasiya prosesinin həyata keçirilməsi üçün tərəflərin cəltifidyi və ya mediasiyaya təşkilat tətbiqindən təyin olunmuş, bu qanunun tələblərinə cavab verən fiziki şəxs;

1.0.4. mediasiya təşkilatı - bu qanunun 11.1-ci maddesində müeyyen edilmiş hüquq şəxs;

1.0.5. mediasiya iştirakçıları - mediator və tərəflər;

1.0.6. mediasiyada iştirak eden digər şəxslər - mediasiya prosesində iştirak edən vəkili, nümayəndələr, tərcüməcilar, ekspert və mütxəssisler, mediasiya təşkilatının emekdaşları, habelə tərəflərin razılığı ilə mediasiya prosesində iştirak edən digər şəxslər;

1.0.7. barış sazişi - tərəflər arasında mediasiya prosesinə nəticəsində elde edilən yazılı razlaşma;

1.0.8. mediasiya prosesinin tətbiqi barədə müqavilə - mübahisənin (mövcud və ya gələcəkdə yaranaca biləcək) mediasiya prosesi vəsaitləri həlli üçün tərəflər arasında bağlanan yazılı razlaşma;

1.0.9. mediasiya dair qeyd - tərəflərin hər hansı mübahisə ilə bağlı məhkəməye və ya arbitraja (münsiflər məhkəməsinə) müraciət etmədən avvel mediasiya prosesində iştirakını tələb edən müqavilə, müqavilə şərti, yaxud hər hansı digər sənədən olan şərt;

1.0.10. mediasiya xidmətlərinin göstərilmesi - dair müqavilə - mediator və ya mediasiya təşkilatı ilə tərəflər arasında mediasiya xidmətlərinin göstərilmesi üçün imzalanan yazılı müqavilə;

1.0.11. mübahisə - tərəflər arasında yaranmış (və ya yaranaca biləcək) bu qanunun 3.1-ci maddesində nəzərdə tutulmuş mübahisə.

Madda 2. Mediasiya haqqında qanunvericilik

2.1. Mediasiya haqqında qanunvericilik Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasından, bu qanundan, digər normativ hüquq aktlarından, habelə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxılarında tətbiq olmalıdır.

2.2. Əlet azad iqtisadi zonasında mediasiya sahəsində münasibətlər "Əlet azad iqtisadi zonası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunun tələblərinə uyğun olaraq tənzimlərinə.

Madda 3. Mediasiyanın tətbiq dairesi

3.1. Mediasiya aşağıdakılardır üzrə tətbiq edilir:

3.1.1. mərkəzi işlər və iqtisadi mübahisələr (xərçi elementli mübahisələr daxil olmaqla);

3.1.2. aile münasibətlərləndən iрeli gələn mübahisələr;

3.1.3. emek münasibətlərləndən iрeli gələn mübahisələr;

3.1.4. inzibati hüquq münasibətlərləndən iрeli gələn mübahisələr;

3.2. İqtisadi mübahisələr, həmçinin aile və emek münasibətlərindən iрeli gələn mübahisələr üzrə bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrindən uyğun olaraq məhkəməye müraciət etməmişdən avvel iкlin mediasiya sessiyasında iştirak tələb olunur.

3.3. Bu qanunun 3.1-ci maddesində nəzərdə tutulan mübahisələr mediasiyada iştirak etməyən üçüncü şəxslərin və ya məhkəmə tərəfindən fealiyyət qabiliyyəti olmayan, yaxud məhdud fealiyyət qabiliyyəti hesab edilən şəxslərin hüquqlarına toxunduqda bəla mübahisələr üzrə mediasiya keçirilə bilər. Həmin hallar aşkar edildikdən sonra tərəflər arasında mediasiya prosesinin nəticəsində barış sazişi imzalanaraq, öndənilmiş dövlət rüsumu Azərbaycan Respublikasının Mükli Prosesual Məcəlləsinə uyğun olaraq geri qaytarılır.

3.5. Məhkəmələrin inzibati binalarında onların yerləşdiyi erazilərin yaxın yerlərdə fealiyyət göstərən mediatorlər və mediasiya təşkilatları barədə məlumat ləvəhələri yerləşdirilməlidir. Mediasiya Şurası mediasiya reyestrində dəyişikliklər baş verdiğəcə həmin məlumat ləvəhələrinəki informasiyanın müvafiq məhkəmələr tərəfindən daim yenilənməsinin həyata keçirilməsinin təmin etməlidir.

Madda 4. Mediasiyanın məqsəd və principləri

4.1. Mediasiya tərəflər arasında münaqış seviyəsinin azaldılması və onları razi salacaq şəkildə mübahisənin həllini təmin etmək məqsədi daşıyır.

4.2. Mediasiya aşağıdakı principlər əsasında həyata keçirilir:

4.2.1. könüllülük;

4.2.2. tərəflərin hüquq bərabərliyi və emekdaşlığı;

4.2.3. mediatorların qərəsizliyi və müsteqilliyi;

4.2.4. mediasiya prosesinə müdaxilənin yoxdurulması;

4.2.5. konfidensiallıq.

Madda 5. Könüllülük

5.1. Mediasiya könüllü (bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrində nəzəre alınmaqla) xarakter daşıyır və mediatorun sevilməsindən serbestdirir.

5.2. Mediasiya tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə bağlanan "mediasiya prosesinin tətbiqi barədə müqavilə" esasında (bu qanunun 21.1-ci maddəsi nəzəre alınmaqla) həyata keçirilir.

5.3. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyanın istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.4. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.5. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.6. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.7. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.8. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.9. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.10. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.11. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.12. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.13. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.14. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.15. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.16. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.17. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.18. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.19. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.20. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.21. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.22. Mediasiya zamanı tərəflər öz mülahizələrinə əsasən maddi və prosessual hüquqlarından istifadə edirlər, habelə tələblərinin həcmini artırmaq və ya azaltmaq, bu qanunun 28-ci və 29-cu maddələrinin tələbləri nəzəre alınmaqla mediasiyadan istenilen mərhələsində mediasiyadan imtina etmək hüquqlarına malikdirlər.

5.

